

**KALENDARIUM OSTATNICH DNI ŻYCIA
OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II
24 III 2005 – 2 IV 2005***

- 24 III** – Papież skierował przesłanie do uczestników Mszy Świętej Krzyżma w Wielki Czwartek *Razem z wami dziękuję za dar kapłaństwa*. Przesłanie odczytał kard. Giovanni Battista Re.
- Papież skierował przesłanie do uczestników Mszy Świętej Wieczery Pańskiej *Sakrament Eucharystii*. Przesłanie odczytał kard. Alfonso López Trujillo.
- 25 III** – Papież skierował przesłanie do uczestników Drogi Krzyżowej w Koloseum w Wielki Piątek *Witaj, Krzyżu, jedyna nadziejo*. Przesłanie odczytał kard. Camillo Ruini. Rozważania do poszczególnych stacji Drogi Krzyżowej na prośbę Ojca Świętego przygotował kard. Joseph Ratzinger. Ojciec Święty w swej kaplicy prywatnej za pośrednictwem telewizji uczestniczył w nabożeństwie, łącząc się duchowo w modlitwie z wiernymi, przez dwie ostatnie stacje trzymał w rękach Krzyż.
- 26 III** – Papież przesłał błogosławieństwo ciężko choremu księciu Monako Rainierowi III.
- Papież skierował przesłanie do uczestników Liturgii Wigilii Paschalnej w Bazylice św. Piotra *Chrystus zmartwychwstał*. Przesłanie odczytał kard. Joseph Ratzinger. Ojciec Święty uczestniczył w Liturgii Wigilii Paschalnej sprawowanej w jego prywatnej kaplicy.
- 27 III** – Kard. Angelo Sodano ogłosił papieskie Orędzie wielkanocne „*Urbi et Orbi*” *Potrzebujemy Ciebie, zmartwychwstały Panie*. Papież w milczeniu udzielił błogosławieństwa miastu i światu.
- 30 III** – Rano, około godziny 11.00, Ojciec Święty po raz ostatni pobłogosławił z okna kilkanaście tysięcy wiernych, którzy przybyli na plac św. Piotra na audiencję generalną. Słowa pozdrowienia skierowane do

* Kalendarium opracowano na podstawie „L'Osservatore Romano” wyd. pol. 26(2005) nr 5 i nr 6, oficjalnej strony internetowej Stolicy Apostolskiej (www.vatican.va) oraz Katolickiej Agencji Informacyjnej (www.e.kai.pl).

Polaków odczytał ks. prałat Paweł Ptasznik: „Dziękuję Wam za obecność, za wszelkie przejawy życzliwości i za towarzyszenie mi w modlitwie”.

– Rzecznik prasowy Stolicy Apostolskiej dr Joaquín Navarro-Valls wydał oświadczenie, w którym poinformował, że rozpoczęto podawanie Ojcu Świętemu pokarmu poprzez sondę nosowo-żołądkową. Papież pozostawał pod opieką lekarzy pod kierunkiem dr. Renato Buzzonettiego, swojego osobistego lekarza.

31 III

– Jan Paweł II wystosował telegram do wiernych gromadzących się w Sanktuarium w Łagiewnikach.

– Około godziny 23.00 rzecznik prasowy Stolicy Apostolskiej dr Joaquín Navarro-Valls podał informację, że stan zdrowia Papieża gwałtownie się pogorszył: Papież ma silną gorączkę i nastąpił gwałtowny spadek ciśnienia tętniczego, organizm doznał szoku septycznego. Przyczyną takiego stanu jest infekcja dróg moczowych. Ojcu Świętemu została natychmiast udzielona pomoc medyczna w jego apartamentach prywatnych. O godzinie 19.17 Papież przyjął wiatyk.

1 IV

– Ogłoszono papieski List z okazji 350. rocznicy cudownej obrony Klasztoru Jasnogórskiego *Zawierzam Maryi Ojczyznę, Kościół i siebie samego*.

– O godz. 12.30 rzecznik prasowy Stolicy Apostolskiej wydał następujące oświadczenie: „Papież cały czas jest świadomy. Rano o godz. 6.00 uczestniczył w Mszy Świętej. Około godz. 7.15, pamiętając, że jest piątek, dzień, w którym zazwyczaj odprawiał Drogę Krzyżową, poprosił, by odczytano mu czternaście stacji tego nabożeństwa. Z uwagą śledził lekturę, czyniąc znak krzyża przy każdej stacji. Wkrótce po zakończeniu nabożeństwa wyraził życzenie odmówienia brewiarza, a konkretnie modlitwy przedpołudniowej. Widziałem, że tego ranka przyjął w swoim pokoju niektórych swoich współpracowników: Sekretarza Stanu kard. Angelo Sodano; następnie abp. Leonarda Sandri; kard. Camillo Ruiniego; kard. Edmunda C. Szokę; Dziekana Kolegium Kardynalskiego Josepha Ratzingera; abp. Giovanniego Lajolo i abp. Paola Sardiego. Sytuacja zdrowotna pozostaje bez wyraźnych zmian, jest bardzo poważna. Wskaźniki biologiczne są złe, a ciśnienie niestabilne. Tym niemniej Papież pozostaje w pełni świadomy i, muszę przyznać, bardzo pogodny. Niedawno poprosił, by odczytano mu fragmenty Pisma Świętego, których z uwagą słuchał”. Dr J. Navarro-Valls dodał ze łzami w oczach: „Nigdy nie widziałem Papieża w takim stanie”.

– Około godz. 19.00 rzecznik prasowy Stolicy Apostolskiej poinformował, że oddech Papieża jest coraz bardziej płytki, odnotowano pogłębiający się spadek ciśnienia krwi, a nerki funkcjonują gorzej. Papież jest umierający.

- 2 IV**
- O godz. 7.30 w obecności Ojca Świętego odprawiona została Msza Święta.
 - O godz. 11.30 rzecznik prasowy Stolicy Apostolskiej poinformował: „Od rana pogorszył się stan świadomości, nie można jednak mówić o śpiączce. Kiedy się z nim rozmawia – reaguje, na przykład otwierając oczy”.
 - Ojciec Święty prosił by całymi godzinami czytano mu Ewangelię. Czytano Ewangelię według św. Jana.
 - O godz. 20.00 w pokoju papieskim sprawowano Mszę Świętą z Niedzieli Bożego Miłosierdzia, pod przewodnictwem abp. Stanisława Dziwisza z udziałem kard. Mariana Jaworskiego, abp. Stanisława Ryłko oraz ks. prałata Mieczysława Mokrzyckiego, w trakcie której Ojcu Świętemu udzielono wiatyku i sakramentu namaszczenia chorych. Ostatnimi słowami, które wypowiedział Jan Paweł II, były: „Totus Tuus” oraz „Pozwólcie mi odejść do Pana”.

O godzinie 21.37 zmarł Ojciec Święty Jan Paweł II.

- W chwili śmierci przy Ojcu Świętym byli: abp Stanisław Dziwisz, ks. prałat Mieczysław Mokrzycki, kard. Marian Jaworski, abp Stanisław Ryłko, ks. prof. Tadeusz Styczeń, polskie siostry sercanki, które pod kierownictwem s. Tobiany Sobótki prowadziły dom Papieża, osobisty lekarz papieski dr Renato Buzzonetti, lekarze – dr Alessandro Barelli i dr Ciro D’Allo, a także dwaj pielęgniarze. Po oświadczeniu dr. Buzzonettiego: „Odszedł do domu Pana”, zebrani zaśpiewali uroczyste „Te Deum”. Wkrótce potem przybyli: Sekretarz Stanu Stolicy Apostolskiej kard. Angelo Sodano; Kamerling Świętego Kościoła Rzymskiego kard. Eduardo Martínez Somalo; Substytut w Sekretariacie Stanu abp Leonardo Sandri; Wicekamerling abp Paolo Sardi. Wiernym zebraniem na modlitwie na placu św. Piotra śmierć Ojca Świętego ogłosił abp Leonardo Sandri. Wierni odmówili Psalm 130 *De profundis* oraz chwalebny część różańca. Rozległo się bicie dzwonów Bazyliki św. Piotra.

WYDARZENIA PO ŚMIERCI OJCA ŚWIĘTEGO

- 3 IV**
- Pod przewodnictwem kard. Angela Sodano została odprawiona Msza Święta za duszę Jana Pawła II. Uczestniczyło w niej około dwustu tysięcy osób, w tym władze Republiki Włoskiej.
 - Abp Leonardo Sandri przed modlitwą *Regina coeli* odczytał ostatnie rozważanie przygotowane przez Ojca Świętego *Miej miłosierdzie dla nas i świata całego*.

- Rano przeniesiono ciało Papieża, ubranego w czerwone szaty pontyfikalne i białą mitrę, z prywatnej kaplicy papieskiej do Sali Klemetyńskiej, gdzie zostało złożone na katafalku.
- 7 IV** – Opublikowano testament Jana Pawła II.
- 8 IV** – Odbyły się uroczystości pogrzebu Ojca Świętego Jana Pawła II. Mszy Świętej przewodniczył i homilię wygłosił kard. Joseph Ratzinger. Trumna z ciałem Papieża została złożona w Grotach Watykańskich. W uroczystościach pogrzebowych uczestniczyło około pięciu milionów ludzi, w tym około dwóch milionów Polaków. Na pogrzeb przyjechało dwieście oficjalnych delegacji z różnych krajów świata.

*

- 28 VI** – Rozpoczęty został proces beatyfikacyjny Jana Pawła II.

Oprac. *B. B., C. R.*